

**DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT**

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

18/1233-13

5. februar 2020

Statsbudsjettet 2020 - Tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2020

Innhold

1. Innledning	2
2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd	2
2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Landbruks- og matdepartementet	2
2.1.1 Målrettet bruk av midler til forskning og innovasjon	2
2.1.2 Kunnskap og kompetanse er tilgjengelig for næring og forvaltning	4
2.1.3 En effektiv og robust instituttsektor i samspill med andre	4
2.2 Styringsinformasjon	4
3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2020	5
3.1 Forskningsaktivitet over kap. 1137 post 50	5
3.1.1 Presiseringer av bevilgningen	5
3.2 Basisbevilgninger over kap. 1137 post 51	6
3.3 Utbetalingsplan	6
3.5 Orienteringssaker	7
4. Felles post for virksomhetskostnader	7
5. Rapportering	7
6. Planlagte styringsmøter	8

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Forsknings- og
administrasjonsavdelingen

Saksbehandler
Anine Norgren-
Jahnsen
22 24 92 66

1. Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2019-2020) for Landbruks- og matdepartementet (LMD) og Innst. 12 S (2019-2020). Tildelingsbrevet tar utgangspunkt i disse dokumentene og gir styringssignaler til Norges forskningsråd for forvaltningen av midlene over kap. 1137 Forskning og innovasjon, post 50 Forskningsaktivitet og post 51 Basisbevilgninger m.m.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Det vises til Prop. 1 S (2019-2020) fra Kunnskapsdepartementet, samt Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrende departement, for nærmere omtale av regjeringens overordnede forskningspolitiske mål og prioriteringer.

Regjeringen har fastsatt følgende mål for Forskningsrådet:

1. Økt vitenskapelig kvalitet
2. Økt verdiskaping i næringslivet
3. Møte store samfunnsutfordringer
4. Et velfungerende forskningssystem
5. God rådgivning

Av de fem målene for Forskningsrådet, som alle er viktige for Landbruks- og matdepartementets tildelinger, er det særlig *Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet* og *Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer* som støtter opp under departementets sektorpolitiske prioriteringer.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Landbruks- og matdepartementet

Forskning, innovasjon og kunnskapsutvikling skal bidra til å nå de overordnede landbruks- og matpolitiske målene – *matsikkerhet og beredskap, landbruk over hele landet, økt verdiskaping og bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser*.

I Meld. St. 4 (2018-2019) *Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2019-2028*, er Landbruks- og matdepartementets forskningsområder særlig relevant innenfor de langsiktige prioriteringene "*Klima, miljø og miljøvennlig energi*", "*Muliggjørende og industrielle teknologier*" og "*Samfunnssikkerhet og samhörighet i en globalisert verden*".

Landbruks- og matdepartementet legger vekt på målrettet og effektiv bruk av midler til forskning og innovasjon, slik det går frem av relevante meldinger og strategier. Videre er det viktig at kunnskap og kompetanse blir gjort lett tilgjengelig for næring og forvaltning.

2.1.1 Målrettet bruk av midler til forskning og innovasjon

Departementets tildelinger til Forskningsrådet skal fremskaffe kunnskap på prioriterte landbruks- og matpolitiske områder. Departementet viser til at reindrift er en del av landbruksbegrepet.

Departementet vil i 2020 særlig prioritere kunnskap som gjør oss i stand til å tilpasse matproduksjon til et klima i endring, og med det lønnsom produksjon av nok og trygg mat. Teknologit utvikling og økt kunnskap om plante- og dyrehelse i et endret klima vil være en viktig del av dette.

Landbruks- og matdepartementet vil videre vektlegge forskning på områder som er viktige for å ta vare på og videreutvikle arbeidet med å sikre mattrygghet i Norge. Kunnskap som kan bidra til at Norge fremdeles har Europas laveste forbruk av antibiotika i husdyrproduksjonen, er blant disse områdene. I tillegg vil kunnskap innenfor dyrevelferd være viktig.

Departementet vil også prioritere kunnskap som kan bidra til å styrke skogens rolle i klimasammenheng, både som karbonlager og som erstatning for produkter basert på fossilt karbon. Det skal legges vekt på kunnskap for å avveie hensyn til skognæringen, miljø- og naturverdier i skog og skogens rolle i klimasammenheng. Departementet legger til grunn at Forskningsrådet følger opp strategidokumentet *Skog- og trenæringa – ein drivar for grøn omstilling*, som ble lagt fram i 2019.

Det er viktig at landbruks- og matforskningen bidrar til økt innovasjon, kommersialisering og konkurransekraft i de mange næringene i landbruket. I dette arbeidet står den brukerstyrte forskningen og arbeidet innen bioøkonomi og muliggjørende teknologier sentralt.

Departementet vektlegger økt internasjonalisering av landbruks- og matforskningen. Norges forskningsråd skal legge til rette for at de nasjonale forskningsprogrammene videreutvikler det strategiske, tematiske og finansielle samspeilet med EU-forskningen, inkludert Horisont 2020, og etter hvert Horisont Europa. Når det gjelder deltakelse i internasjonale fellesprogrammer (herunder JPI'er og ERA-Net) skal Forskningsrådet prioritere de initiativ som støtter opp under de landbruks- og matpolitiske målene. Departementet involveres ved behov for prioritering mellom ulike internasjonale initiativ på departementets områder. Slik involvering blir spesielt viktig i arbeidet med partnerskapene under Horisont Europa.

Forskning er viktig for å støtte opp under behovet for kunnskap i forvaltningen. Det gjelder på alle ansvarsområdene til departementet. Offentlige og private aktører står i stor grad overfor de samme kunnskapsbehovene innenfor områder som nok og trygg mat, bedre ressursutnyttelse og økt verdiskaping og sysselsetting i landbruks- og matnæringene. I denne sammenhengen er det behov for både brukerstyrt forskning og forskning for forvaltningen. Det vises her til at departementet i 2019 videreførte ordningen med forskning for Mattilsynet.

Departementet har behov for at Forskningsrådet kommer med anbefalinger om videre oppfølging av kunnskapsnotatene på områdene mattrygghet, dyrehelse, dyrevelferd og plantehelse. Vi vil ha nærmere dialog med Forskningsrådet om dette.

2.1.1.1 Forventninger til samarbeid med andre aktører

Landbruks- og matdepartementet er opptatt av å øke innovasjonsgraden i sektoren, og kommersialisering av forskningsresultater. Dette forutsetter samarbeid mellom de relevante virkemiddelaktørene. Det skal tilstrebes en god samordning og prioritering av forskningsoppgaver mellom Forskningsrådet og styret for Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (FFL) og styret for Forskningsmidler over jordbruksavtalen (JA).

Det er viktig at de landbruks- og matfaglige forskningsmiljøene øker sin deltakelse i internasjonalt forskningssamarbeid. Som omtalt i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev

skal Forskningsrådet videreføre sitt internasjonale arbeid for departementene. Landbruks- og matdepartementet er opptatt av at norske landbruks- og matfaglige forskningsmiljøer opprettholder sin høye deltakelse i Horisont 2020, ulike ERA- NET og aktuelle fellesprogrammer (JPI'er). Den nasjonale innsatsen på området landbruk, mat og klima skal blant annet sees i sammenheng med det europeiske fellesprogrammet JPI FACCE - Agriculture, Food Security and Climate Change.

Det skal arbeides videre for å legge til rette for et godt nordisk samarbeid innenfor landbruksforskning, blant annet gjennom samarbeidet i Nordisk komité for landbruks og matforskning (NKJ).

2.1.2 Kunnskap og kompetanse er tilgjengelig for næring og forvaltning

En målrettet politikktutforming med gode beslutninger for landbruks- og matsektoren krever tilgang på oppdatert kunnskap.

Forvaltningen har behov for kunnskap for å sikre nok og trygg mat, god dyre- og plantehelse, god dyrevelferd, samtidig som det tas hensyn til miljø og klima. Landbrukets rolle og bidrag i samfunnsutviklingen er også sentralt. For å støtte opp under kunnskapsbehovene, og som ledd i utvikling av landbrukets verdikjeder, vil også samfunnsfaglig forskning innenfor departementets prioriterte forskningsområder være viktig.

Forskningsrådet spiller en sentral rolle i å sikre god forskningsformidling, og vil på den måten bidra til at resultater fra forskning tas i bruk. Det forventes at Forskningsrådet bidrar til forskningsformidling og informerer departementet om resultater fra forskningen gjennom blant annet nyhetssaker, møteplasser og dialogmøter.

2.1.3 En effektiv og robust instituttsektor i samspill med andre

Landbruks- og matnæringene i Norge står overfor store omstillinger. Samtidig er det store muligheter for videreutvikling av landbruket innenfor bioøkonomien. Dette krever ny kunnskap og samspill på tvers av fagmiljøer. En effektiv og sterk instituttsektor er viktig for å sikre god, forskningsbasert forvaltning, og faller inn under *Mål 4 Et velfungerende forskningssystem*.

De landbruks- og matfaglige forskningsmiljøene skal være effektive, levere forskningsresultater av høy kvalitet og relevans, og ha godt omdømme og høy internasjonal konkurransekraft. For å styrke konkurranseevnen i hele verdikjeden for mat, tre, energi og tjenester, er det et mål å øke den næringsrelevante forskningen og bidra til at næringslivet styrker sin egen forskningsinnsats og i større grad nyttiggjør seg av forskningsbasert kunnskap. God rekruttering og moderne infrastruktur for forskning er også viktig for å øke kvaliteten.

2.2 Styringsinformasjon

Landbruks- og matdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrende departement.

Det vises videre til punkt 5 «Rapportering» i dette tildelingsbrevet, hvor det presiseres hvilke sektorpolitiske prioriteringer Landbruks- og matdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på i den departementsvise rapporten.

3. Budsjettildelinger og fullmakter for 2020

For 2020 stiller Landbruks- og matdepartementet følgende beløp til rådighet for Forskningsrådet:

Område	Kr
Kap. 1137 post 50 Forskningsaktivitet	237 761 000
Kap. 1137 post 51 Basisbevilgninger til forskningsinstitutter m. m	187 815 000
Sum	425 576 000

Departementet orienterer om at fire mill. kroner av bevilgningen som fremkommer under kap. 1137 post 50 i Prop. 1 S (2019-2020) er holdt tilbake. Midlene vil gå til kortsiktige forskningsbehov.

3.1 Forskningsaktivitet over kap. 1137 post 50

For 2020 legges det opp til følgende fordeling på sentrale forskningsprogrammer:

Program	Fordeling i tusen kr.
Bærekraftig verdiskaping i mat og biobaserte næringer	204 476
Bioteknologi for verdiskaping	5 000
Stort program energi	11 955
Miljøforskning for en grønn samfunnsomstilling	4 900

3.1.1 Presiseringer av bevilgningen

Landbruks- og matdepartementets forskningsmidler skal følge opp departementets sektorpolitiske prioriteringer omtalt under kap. 2.1.

Departementet vil i 2020 prioritere 10 mill. kroner innenfor rammen til programmet for bærekraftig verdiskaping i mat og biobaserte næringer. Det forventes at prioriteringen skal bidra til kunnskap og teknologiutvikling som gjør oss i stand til å tilpasse matproduksjon til et klima i endring. Innsatsen på dette området skal gi kunnskap innenfor områder som teknologi, agronomi og sortsutvikling for å løse de utfordringene vi står overfor. I tillegg forventes det at innsatsen gir økt kunnskap om hvordan eksisterende og nye planteskadegjørere og husdyrsykdommer vil opptre under et endret klima, slik at Norges gode posisjon når det gjelder mattrygghet og lavt forbruk av antibiotika opprettholdes og forsterkes. Innsatsen på dette området må også sees i sammenheng med global kunnskapsbygging for å nå bærekraftsmål nr. 2 om å utrydde sult, oppnå matsikkerhet,

bedre ernæring og fremme bærekraftig landbruk. Prioriteringen er knyttet til oppfølgingen av regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning, under opptrappingsplanen for FoU for fornyelse og omstilling i næringslivet.

Den nasjonale innsatsen på området landbruk, matsikkerhet og klimaendringer skal blant annet sees i sammenheng med det europeiske fellesprogrammet JPI FACCE - Agriculture, Food Security and Climate Change. Innenfor tildelt ramme kan Forskningsrådet disponere inntil 15 mill. kroner for at norske miljøer skal få muligheten til å delta i forskningssamarbeidet i JPI FACCE. Departementet gir samtidig Forskningsrådet anledning til å se anvendelsen av disse midlene i sammenheng med midlene til BIONÆR-programmet på en måte som sikrer forsvarlig bruk og reduserer avsetningene.

Departementet er opptatt av at forskningen skal være relevant for næring og forvaltning. For å ivareta dette ber departementet om at Forskningsrådet, som en del av en helhetlig porteføljestyling, etterstreber en hensiktsmessig balanse mellom spissede forskningsprosjekter for å løse spesifikke utfordringer, i tillegg til større tverrfaglige prosjekter.

3.2 Basisbevilgninger over kap. 1137 post 51

Bevilgningen over kap. 1137 post 51 omfatter grunnbevilgninger til Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), Veterinærinstituttet (VI) og Ruralis. For 2020 stiller Landbruks- og matdepartementet til rådighet 187,815 mill. kroner over posten.

Med utgangspunkt i Stortingets budsjettvedtak knyttet til behandling av Innst. 12 S (2019-2020) fra Utdannings- og forskningskomiteen, skal midlene på posten i sin helhet disponeres innenfor Landbruks- og matdepartementets sektoransvar, dvs. tildeles NIBIO, VI og Ruralis.

For 2020 skal 1 pst av bevilgningen over kap. 1137 post 51, fratrukket husleiekompensasjonen til NIBIO, fordeles blant NIBIO, VI og Ruralis etter oppnådde resultater ut fra gjeldende indikatorer.

Med økning i bevilgning over posten, sammen med endret praksis mhp. fordeling, øker disponibel grunnbevilgning til de tre landbruks- og matfaglige instituttene med om lag 15,8 mill. kroner. Økningen skal fordeles til NIBIO (4,2 mill. kroner), Veterinærinstituttet (11,3 mill. kroner) og Ruralis (0,3 mill. kroner). For å få helt korrekte tall, kan beløpene justeres i samråd med departementet.

Jf. Stortingets budsjettvedtak skal 5 mill. kroner av økningen i tildelingen til VI innrettes mot langsiktig kunnskaps- og kompetansebygging, infrastruktur og nettverksbygging som ledd i å støtte opp under langsiktige prioriteringer i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Tildelingen skal sees i sammenheng med prioritering av midler rettet mot klimatilpasset og lønnsom matproduksjon.

3.3 Utbetalingsplan

Beløpet som tildeles i tråd med dette tildelingsbrevet blir overført til virksomheten etter følgende utbetalingsplan:

- Medio januar med kr 212 788 000

- Medio august med kr 212 788 000

De midler som stilles til disposisjon for Forskningsrådet skal utnytted effektivt og målrettet. Forskningsrådet gis fullmakt til å omfordele midler mellom programmer og virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge man sikrer måloppnåelse på lengre sikt. Gode grunner til omdisponeringer kan være forsinkelser i programstart eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet skal alltid tas opp med bevilgende departement. Behov for vesentlige omdisponeringer skal også tas opp med departementet.

3.4 Orienteringssaker

Departementet har satt av 8,859 mill. kroner til husleiekompensasjon for Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), herunder 1,680 mill. kroner i rammen til post 50 og 7,179 mill. kroner i rammen til post 51.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Landbruks- og matdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

Departementet viser til omtale av OECD landstudie for landbrukets innovasjonssystemer i Kunnskapsdepartementet som etatsstyrer sitt tildelingsbrev, under punkt 7.1 Krav og nye oppdrag fra departementene i 2020.

5. Rapportering

Departementene og Forskningsrådet har samarbeidet om å utvikle struktur og forventninger til innhold i årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse) og vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter). Dette er nærmere omtalt i punkt 4 i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer.

Landbruks- og matdepartementet ber om rapportering på følgende sektorpolitiske prioriteringer: *Målrettet bruk av midler til forskning og innovasjon, Kunnskap og kompetanse er tilgjengelig for næring og forvaltning og En effektiv og robust instituttsektor i samspill med andre*. De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til innhold i årsrapport for de departementsvise rapporter.

Departementet ber i tillegg om at det rapporteres på innsats (aktivitet) fordelt på departementets tematiske områder, herunder antall pågående, innvilgede og avsluttede

prosjekter i budsjettåret, samt midler til disse. Videre bes Forskningsrådet om å gi kvalitative vurderinger av resultater og effekt på departementets områder, jf. mal for årsrapportering. Dette underbygges av eksempler på pågående og avsluttede forskningsprosjekter.

6. Planlagte styringsmøter

Departementet vil avholde to styringsmøter i 2020. Vårmøtet vil være konsentrert rundt Forskningsrådets måloppnåelse, med utgangspunkt i årsrapporten for 2019. Høstmøtet vil hovedsakelig være konsentrert om Forskningsrådets budsjettforslag for 2022.

Med hilsen

Kirsti Gustad (e.f.)
avdelingsdirektør

Anine Norgren-Jahnsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen
Riksrevisjonen